

Instytut Kulturoznawstwa UAM

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

„Wzory kultury a wzory obywatelskości -

Nowe formy obyczajowo-publiczne w życiu społecznym”

Poznań, 19.11.2021

[Ze względu na sytuację sanitarno-epidemiologiczną zakładamy, że konferencja odbędzie się w formie ONLINE na platformie TEAMS. Jednak przy sprzyjających okolicznościach dopuszcza się możliwość przebiegu hybrydowego – na miejscu w Poznaniu oraz online]

Założenia programowe konferencji

Szanowni Państwo,

Mamy przyjemność zaprosić Państwa do podjęcia kolejnych wyzwań badawczych w ramach rozważań nad zagadnieniem obywatelskości w kulturze. Tym razem, refleksję nad wzorami obywatelskości jako wzorami kulturowymi, rozszerzamy o zazębiającą się z nią problematykę obyczajową. Wszystkie wzory kultury, w tym wzory obyczajowe, mają swój udział w realizacji określonego ideału osobowościowego. Sposób rozumienia i realizacji wzorów obywatelskości ma kluczowy wpływ na kształt ładu społeczeństwa demokratycznego. Często jednak nie dostrzega się ich w szerszym kontekście występowania. Kształtowane są one przez te same siły kultury, które formują inne systemy działań normatywnych. Wśród nich znajduje się obyczaj, który postrzega się nierzadko jako swoistą „etykę w działaniu”. Wzory obyczajowe, pomimo że przeważnie niesformalizowane, są w takim samym stopniu normatywne jak wzory obywatelskości. Oba zorientowane są na realizację usankcjonowanych społecznie wartości - pierwsze przeważnie nieuświadomianych jako „zbyt praktycznych”, drugie uświadamianych w wymiarze światopoglądowym jako „wartości kierunkowe”. Obywatelskość niejednokrotnie łączy się z obyczajowością współdziałając z nią w realizacji wspólnych sensów ideowych, niemniej jednak pojawiają się też między nimi rozbieżności bądź konflikty. Wynika to

z tego, że obyczaj „pragnie być” partykularny jako unikalny głos danej społeczności, obligujący jej członków do specyficznego działania, obywatelskość zaś „dąży” do uniwersalności w ramach abstrakcyjnego ideału wolnego od przymusu i kierującego się rozumem człowieczeństwa. Przyjąć można jednak również, że istnieje ponadlokalna obyczajowość obywatelska. Wykształciła się ona na mocy tradycji oświeceniowej, która zdołała przewyciężyć regionalne tradycje prawno-obyczajowe. Na ile jest ona jednak wszechobowiązująca i powszechnie akceptowana? W sytuacjach kryzysowych testują to „realia chwili”. I to właśnie te momenty najlepiej umożliwiają na określenie mocy sprawczej tak wzorów obywatelskich, jak i obyczajowych. Współczesna dynamika zmian społeczno-kulturowych mocno wpływa na wzory obywatelskości oraz nieustannie przyspiesza tempo przemian obyczaju. Przyczynia się to niekiedy do wyłaniania nowych form zjawisk kulturowych o splecionym, obyczajowo-publicznym charakterze.

W tej edycji cyklu konferencyjnego pragniemy skupić się na oddziaływaniach, przenikaniach, dysonansach, konfrontacjach pomiędzy obywatelskością (jej wzorami) a obyczajem (jego normami i dyrektywami). W tym kontekście, szczególnie interesują nas nowe zjawiska graniczne, hybrydyczne, skontaminowane, o rozbudowanych strukturach sensorycznych i/lub złożonym przebiegu realizacyjnym. Mogą zachodzić równocześnie na płaszczyźnie przekonaniowej (ideowej), jak i działaniowej (praktycznej). Kontekst dociekań badawczych może być zatem teoretyczny bądź też ukierunkowany na prezentację/analizę konkretnych przykładów. Zostawiamy też jednak pole do innych podejść i sposobów myślenia nad tymi zagadnieniami, związanych z odmiennymi preferencjami/perspektywami badawczymi (poznawczymi).

Proponujemy zatem wymianę poglądów na wybrane tematy:

Relacje pomiędzy uświadamianymi wzorami obywatelstwa a fasadowymi

Przemiany wzorów obywatelstwa - od form historycznych po współczesne

Wzory obywatelskości a wzory obyczajowe - relacje, przepływy, kontestacje, transformacje

Ideały wzorów obywatelskości a ich rzeczywista realizacja w życiu społecznym

Rola i specyfika obyczajów w życiu publicznym

Wizerunki „dobrego obywatela” w obyczajach

Wpływ kosztowności lub rozluźnienia obyczajowości na normatywność wzorów obywatelskości

Wpływ współczesnych przemian obyczaju na aktualny kształt życia publicznego

Wzory obywatelskości a obyczaje polityczne – między normatywnością a aktualnością

Transformacje obyczajowości w obywatelskości i obywatelskości w obyczajowość - akomodacje, asymilacje, anihilacje

Obyczajowy wymiar działalności publicznej (zinstytucjonalizowanej i spontanicznej) - obyczaj obywatelski, obywatelskość obyczajów

Obyczajowe trendy (moda, styl życia) w obywatelskości (wzortwórczej, performatywnej)

Wzory obywatelskości a wzory subkulturowe (korespondencje, konflikty, kolaboracje)

Kontrobyczajowe formy protestu i nieposłuszeństwa obywatelskiego

Obyczajowe ramy manifestacji politycznych vs polityzacja obyczajów (sakralizacja, uludycznienie, karnawalizacja, estetyzacja)

Wzory obywatelskości i wzory obyczajowe w sytuacjach kryzysowych (np. pandemia)

Wpływ epidemii na życie publiczno-obyczajowe

Terminarz:

17.10.2021 – ostateczny termin zgłoszenia udziału na załączonym formularzu, w tym: nadesłania abstraktu w języku polskim w objętości ok. 1000 znaków i angielskim ok. 500 znaków. Abstrakt powinien zawierać plan referatu, główne problemy badawcze i/lub tezy pracy oraz słowa klucze w języku polskim i angielskim (max. 5 słów), wraz z tłumaczeniem tytułu na j. angielski. Prosimy kierować zgłoszenia na załączonym formularzu na adres: zuzula@amu.edu.pl abelkot@amu.edu.pl

24.10.2021 – przesłanie osobom, które nadeślą wypełnione zgłoszenie informacji o przyjęciu przez organizatorów propozycji referatów. Nieprzekraczalny czas wystąpienia: **20 min**.

do 03.11.2021 – dokonanie przez uczestników wpłaty w wysokości **120 zł** za udział w konferencji po otrzymaniu przez nich informacji o zaakceptowaniu tematu przez organizatorów.

Opłaty prosimy kierować na nr konta UAM: **BZ WBK 77 1090 1362 0000 0000 3601 7903**, w tytule przelewu podając **cel subkonta /K00000657/ oraz imię i nazwisko uczestnika konferencji. Z dopiskiem: „Wzory kultury a wzory obywatelskości - Nowe formy obyczajowo-publiczne w życiu społecznym”**

Prosimy jednocześnie o przesłanie kopii dokonania wpłaty na adres mailowy podany w komunikacie lub adres mailowy organizator, zaś w tytule maila proszę dodać: **„Wzory kultury a wzory obywatelskości - Nowe formy obyczajowo-publiczne w życiu społecznym”**.

do 07.11.2021 - przesłany zostanie szczegółowy program konferencji uczestnikom, którzy w terminie zgłoszą swój udział, dokonają opłaty konferencyjnej oraz uzyskają akceptację tematu wystąpienia.

19.12.2021 – ostateczny termin nadesłania artykułów w formie elektronicznej.

Artykuł powinien zawierać ok. 20 000 znaków. W nagłówku należy podać imię oraz nazwisko autora, afiliację, a także stopień/tytuł naukowy. Tekst powinien być ustrukturyzowany tj. podzielony na rozdziały i podrozdziały, poprzedzone wstępem (w nim główne tezy artykułu, problemy badawcze, odniesienia do aktualnego stanu wiedzy w omawianym temacie). Artykuł należy zakończyć podsumowaniem oraz listą wykorzystanej literatury (bibliografii).

Przesłany, oceniony merytorycznie, recenzowany, poprawiony oraz poddany korekcie artykuł zostanie wydrukowany w monografii na rok 2021!

19.11.2021 Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Wzory kultury a wzory obywatelskości - Nowe formy obyczajowo-publiczne w życiu społecznym”, [Ze względu na sytuację sanitarno-epidemiologiczną zakładamy, że konferencja odbędzie się w formie online na platformie TEAMS, jednak przy sprzyjających okolicznościach dopuszcza się możliwość przebiegu hybrydowego – na miejscu w Poznaniu oraz online]

Korespondencję prosimy kierować na adresy: zuzula@amu.edu.pl abelkot@amu.edu.pl

Rada programowa:

prof. UAM, dr hab. Jan Grad

dr Małgorzata Durzewska

prof. UAM, dr hab. Andrzej Bełkot

Organizatorzy:

Pracownia Badań nad Uczestnictwem w Kulturze

dr Małgorzata Durzewska zuzula@amu.edu.pl

prof. UAM, dr hab. Andrzej Bełkot abelkot@amu.edu.pl